

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

15.05.2018 № 55-р/к

Справа № 3/03-92-17

м. Харків

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання третього відділу досліджень і розслідувань від 03.05.2018 № 223 про попередні висновки у справі № 3/03-92-17, розпочатої за ознаками вчинення Південноміською радою (надалі – Міська рада) порушення законодавства про захист економічної конкуренції, та матеріали цієї справи,

ВСТАНОВИЛА:

В ході дослідження ринків послуг з організації відпочинку та розваг у Харківській області, на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 21.02.2017 № 13-01/55, на підставі подання третього відділу досліджень і розслідувань від 16.11.2017 № 490 за ознаками вчинення Міською радою порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції, адміністративною колегією Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України прийнято розпорядження від 21.11.2017 № 173-рп/к про початок розгляду справи № 3/03-92-17 (надалі – Справа).

Дії Міської ради полягають у затвердженні рішенням виконавчого комітету Міської ради від 04.05.2017 № 131 «Положення про порядок надання послуг у сфері розваг на території м. Південне» (надалі – Міське положення), окремі положення якого не відповідають вимогам законодавства про захист економічної конкуренції та можуть негативно вплинути на умови конкуренції суб'єктів господарювання, що здійснюють чи мають намір здійснювати діяльність з організації розваг на території, підпорядкованій Міській раді.

В результаті збирання і аналізу доказів, з'ясування дійсних обставин Справи встановлено наступне.

Міська рада є юридичною особою та зареєстрована 20.05.1997 за № 1471120000024435, ідентифікаційний код – 04058700, місцезнаходження: 62461, Харківська обл., Харківський р-н, м. Південне, вул. Бориса Тасуя, буд. 60.

Основним видом діяльності Міської ради є державне управління загального характеру (код за КВЕД 84.11).

У розумінні статті 140 Конституції України та статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Міська рада є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідні територіальні громади та здійснює від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування.

Згідно з частиною першою статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» створення місць відпочинку громадян, організація місцевих ринків, ярмарків, сприяння розвитку всіх форм торгівлі належить до повноважень виконавчих органів міської ради.

Відповідно до пункту 3 частини другої статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить організація місць відпочинку для населення.

Листом від 23.06.2017 № 557 (вх. від 04.07.2017 № 1943) Міська рада повідомила, що рішенням виконавчого комітету Міської ради від 04.05.2017 № 131 затверджено Місцеве положення.

Відповідно до частини четвертої статті 20 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», Положення про порядок погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень органів державної влади, органів адміністративно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 01.04.1994 № 4-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20.04.1994 за № 78/287, органи місцевого самоврядування зобов'язані погоджувати з Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями проекти нормативно-правових актів та інших рішень, які можуть вплинути на конкуренцію, зокрема щодо створення суб'єктів господарювання, встановлення і зміни правил їх поведінки на ринку, або такі, що можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції на відповідних ринках, а також одержувати дозвіл Антимонопольного комітету України на концентрацію у випадках, передбачених законом.

Втім, до Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України Міська рада не зверталась для погодження проекту рішення щодо встановлення порядку надання послуг у сфері розваг на території м. Південне.

Аналізом змісту Місцевого положення встановлено наявність окремих положень, які не відповідають законодавству про захист економічної конкуренції та можуть негативно вплинути на умови конкуренції суб'єктів господарювання, що здійснюють чи мають намір здійснювати діяльність з організації розваг на території, підпорядкованій Міській раді.

1. Згідно з пунктом 3.1. Місцевого положення на території міста надання

послуг у сфері розваг здійснюється згідно зі схемою розташування, яка погоджується у встановленому порядку для кожного суб'єкта господарювання окремо.

Крім того, відповідно до пункту 4.1. Місцевого положення для отримання погодження на надання послуг у сфері розваг суб'єкт підприємницької діяльності подає виконавчому комітету Міської ради, зокрема, копії схеми розташування місця надання послуг у сфері розваг (ескіз).

Втім, Міське положення не містить механізму та строків отримання суб'єктами господарювання зазначеного погодження.

Отже, внаслідок відсутності в Міському положенні норм щодо механізму та строків погодження схеми розташування місця надання послуг у сфері розваг, дія конкурентних механізмів на ринку послуг з організації розваг на території, підпорядкованій Міській раді, може обмежуватись.

2. Відповідно до пункту 3.6. Місцевого положення надання в користування земельної ділянки для надання послуг у сфері розваг здійснюється на умовах строкового земельного сервітуту, якщо термін використання земельної ділянки перевищує три місяці.

При цьому, згідно з частиною першою статті 98 Земельного кодексу України право земельного сервітуту - це право власника або землекористувача земельної ділянки на обмежене платне або безоплатне користування чужою земельною ділянкою (ділянками).

Крім того, відповідно до частини третьої статті 98 Земельного кодексу України встановлення земельного сервітуту не веде до позбавлення власника земельної ділянки, щодо якої встановлений земельний сервітут, прав володіння, користування та розпорядження нею.

Згідно з частиною четвертою статті 98 Земельного кодексу України земельний сервітут здійснюється способом, найменш обтяжливим для власника земельної ділянки, щодо якої він встановлений.

Оскільки відповідно до Місцевого положення метою, з якою надається суб'єкту господарювання земельна ділянка на підставі строкового земельного сервітуту, є надання послуг у сфері розваг, реалізація такої мети суб'єктом господарювання безпосередньо впливає на обсяг речових прав власника земельної ділянки, що суперечить природі правовідносин за договором сервітуту.

Отже, положення глави 16 «Право земельного сервітуту» Земельного кодексу України не поширюються на відносини, що виникають під час надання послуг з організації розваг.

Крім того, пункт 3.7. Місцевого положення не містить прозорого механізму розрахунку розміру плати за користування земельною ділянкою для надання послуг у сфері розваг на території, підпорядкованій Міській раді, що, в свою чергу, унеможлиблює самостійний розрахунок суб'єктами господарювання цієї плати.

3. Згідно з пунктом 13 Місцевого положення суб'єктам підприємницької

діяльності може бути відмовлено в отриманні погодження на надання послуг у сфері розваг, зокрема, у разі наявності заборгованості перед бюджетами та цільовими фондами, в т.ч. за орендну плату, плату за розміщення об'єктів зовнішньої реклами тощо.

Крім того, відповідно до пункту 4.1. Місцевого положення для отримання погодження на надання послуг у сфері розваг суб'єкт підприємницької діяльності подає виконавчому комітету Міської ради, зокрема, довідки з фінансового управління міської ради, ДПП, Пенсійного фонду України про відсутність заборгованостей по податках та відрахуваннях цільових фондів.

Зазначені підстави для відмови в отриманні погодження на надання послуг у сфері розваг не передбачені нормами чинного законодавства та створюють додаткові обмеження для ведення господарської діяльності на ринку послуг з організації розваг на території, підпорядкованій Міській раді.

Слід також зазначити, що пункт 4.1. Місцевого положення зобов'язує суб'єкта господарювання, який має намір здійснювати діяльність з організації розваг на території, підпорядкованій Міській раді, надати до виконавчого комітету Міської ради, зокрема, копію виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

Втім, Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань є відкритим. А отже, виконавчий комітет Міської ради може отримати копію виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань самостійно.

Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

У розумінні статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов, тощо) або будь-які інші дії та бездіяльність, які призвели чи можуть призвести до обмеження конкуренції.

Таким чином, застосування Місцевого положення може призвести до обмеження конкуренції на ринку послуг з організації розваг на території, підпорядкованій Міській раді, оскільки зазначене положення встановлює обмеження та необґрунтовані вимоги щодо надання послуг з організації розваг на зазначеній території.

Враховуючи наведене, дії Міської ради щодо затвердження рішенням виконавчого комітету Міської ради від 04.05.2017 № 131 Місцевого положення, окремі положення якого не відповідають вимогам законодавства про захист економічної конкуренції та можуть негативно вплинути на умови конкуренції суб'єктів господарювання, що здійснюють чи мають намір здійснювати діяльність з організації розваг на території, підпорядкованій Міській раді, а саме:

- не встановлення механізму та строків погодження схеми розташування місця надання послуг у сфері розваг;

- поширення строкового земельного сервіту на відносини, що виникають під час надання послуг з організації розваг;

- не встановлення механізму розрахунку розміру плати за користування земельною ділянкою для надання послуг у сфері розваг;

- відмова в отриманні погодження на надання послуг у сфері розваг, зокрема, у разі наявності заборгованості перед бюджетами та цільовими фондами, в т.ч. за орендну плату, плату за розміщення об'єктів зовнішньої реклами тощо,

є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, а саме дії, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку послуг з організації розваг на території, підпорядкованій Міській раді.

Доказами, які підтверджують вчинення Міською радою порушення законодавства про захист економічної конкуренції, є документи, що містяться в матеріалах Справи.

На подання про попередні висновки у Справі, направлене разом із супровідним листом від 04.05.2018 № 02-26/3-1753, Міська рада заперечень та зауважень не надала.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктами 29, 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету від 19.09.1994 № 5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що Південноміська рада (ідентифікаційний код – 04058700), затвердивши рішенням виконавчого комітету Південноміської ради від 04.05.2017 № 131 «Положення про порядок надання послуг у сфері розваг на території м. Південне», окремі положення якого не відповідають вимогам законодавства про захист економічної конкуренції та можуть негативно вплинути на умови конкуренції суб'єктів господарювання, що здійснюють чи

мають намір здійснювати діяльність з організації розваг на території, підпорядкованій Південноміській раді, вчинила порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, а саме дії, які можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку послуг з організації розваг на території, підпорядкованій Південноміській раді.

2. Зобов'язати Південноміську раду (ідентифікаційний код – 04058700) припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене в пункті 1 резолютивної частини цього рішення, про що письмово повідомити територіальне відділення в 3-місячний строк з дня отримання рішення адміністративної колегії територіального відділення.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Гейда І.О.

Члени колегії:

Трегубець Н.О.

Приймак Є.Б.

Аврамова С.П.

Печенізька А.С.

Тевелєва Ю.В.